

Teorija sestrinske skrbi usmjerene na onkološke pacijente

Theory of nursing care focused on oncology patients

Ana Pahanić¹, Jelena Hodak²

¹Zavod za oftalmologiju, KBC Osijek, Europske avenije 14, 31 000 Osijek, Hrvatska

²Zavod za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje, KBC Zagreb, Kišpatičeva 12, 10 000 Zagreb, Hrvatska

Sažetak

Uvod: Sestrinska skrb usmjerena prema pacijentu i željeni zdravstveni ishodi važni su za kvalitetu zdravstvene skrbi. Istraživači zdravstvenih usluga češće su usmjereni na karakteristike sustava i nepoželjne ishode sestrinske skrbi. Laurel E. Radwin u svojoj teoriji srednjeg opsega opisuje intervencije usmjerene na pacijenta i njihovu povezanost s poželjnim zdravstvenim ishodima.

Metode: Teorija Laurel E. Radwin u literaturi predstavlja teoriju srednjeg opsega. Rezultati istraživanja potrebnih za razvoj teorije uglavnom su dobiveni iz Modela kvalitete zdravstvenih ishoda (eng. *Quality Health Outcome Model*).

Rezultati: Teorija prikazuje pozitivnu povezanost između sestrinskih intervencija usmjerenih na pacijenta i željenih zdravstvenih ishoda.

Rasprava: Ova teorija sestrinske skrbi usmjerena na onkološkog pacijenta potvrđena je istraživanjem i prikazuje usavršeni Model kvalitete zdravstvenih ishoda. Sve sestrinske intervencije usmjerene na pacijenta zahtijevaju individualiziranost. Pritom se povećavaju mogućnosti poželjnih ishoda sestrinske skrbi.

Zaključak: Istraživanjem ove teorije usmjerava se pažnja na važnost planiranja i provođenja intervencija usmjerenih na pacijenta kod onkoloških pacijenata. S obzirom na ispitivane varijable, teoriju je moguće ispitati u različitim klinikama i na različitim odjelima da bi se utvrdila mogućnost primjene u praksi.

Ključne riječi: teorija, pacijent, sestrinska skrb, kvaliteta, ishodi, istraživanje, neoplazma

Kratak naslov: Teorija onkološke sestrinske skrbi

Abstract

Uvod: Patient-oriented nursing care and desired health outcomes are important for the quality of health care. Healthcare researchers are more often focused on system characteristics and adverse health care outcomes. In her mid-range theory, Laurel E. Radwin describes patient-centered interventions and their association with desirable health outcomes.

Methods: Laurel E. Radwin's theory represents a medium-range theory in the literature. The results of the research necessary for the development of the theory were mainly obtained from the Model on the quality of health outcomes.

Results: The theory shows a positive correlation between patient-centered nursing interventions and desired health outcomes.

Discussion: This theory of nursing care focused on the oncology patient has been confirmed by research and provides an overview of the improved Model of Health Outcome Quality. All patient-centered nursing interventions require individualization. In doing so, the possibilities of desirable outcomes of nursing care increase.

Conclusion: Research on this theory draws attention to the importance of planning and implementing patient-centered interventions in cancer patients. Given the variables examined, the theory can be tested in different clinics and departments to determine the possibility of application in practice.

Keywords: theory, patient, quality, nursing, outcomes, research, neoplasm

Running head: Theory of oncology nursing

Received November 9th 2021;

Accepted May 2th 2022;

Autor za korespondenciju/Corresponding author: Jelena Hodak, mag. med. techn., Zavod za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje, KBC Zagreb, Kišpatičeva 12, 10 000 Zagreb, Hrvatska; e-mail: jhodak5@net.hr, Mob: 095/529 5300

Uvod

Sestrinska skrb usmjerena je prema pacijentima, a željeni zdravstveni ishodi važni su za procjenu kvalitete zdravstvene skrbi [1]. Teorije sestrinske skrbi predstavljaju prevladavajuću temu u sestrinstvu posljednjih tridesetak godina te se bilježi njihov rast u literaturi [2]. Teorije se razlikuju pod utjecajem vremena u kojem su autorice živjele, njihovog specifičnog obrazovanja, iskustva, stavova i okruženja [3].

Autorica Laurel E. Radwin završila je fakultet Santa Monica i stekla prvi stupanj visokog obrazovanja. Nakon toga je na Northeastern Universityju završila četverogodišnji studij te

Introduction

Nursing care is a patient-centered profession, and the desired health outcomes are important for assessing the quality of health care [1]. Nursing theories have been the predominant topic in nursing for the last thirty years, and their growth has been noted in the literature [2]. Nursing theories differ under the influence of the time in which the authors lived, their specific education, experience, attitudes, and environment [3].

Author Laurel E. Radwin graduated from Santa Monica College and earned her first degree in higher education. Then,

postala prvostupnica znanosti u sestinstvu. Usavršavanje je nastavila na Boston Collegeu gdje je završila magisterij i doktorat. Njezina tema doktorske disertacije bila je *Poznavanje pacijenta*. Dobitnica je nagrade Agencije za zdravstvena istraživanja. Istraživala je kvalitetu sestrijske skrbi onkoloških bolesnika i međuljudske odnose u sestrijskim intervencijama, pozitivne ishode bolesti, karakteristike sustava zdravstvene skrbi te obilježja bolesnika. Istraživanja su se provodila prema Modelu kvalitete zdravstvenih ishoda.

Laurel E. Radwin više od 15 godina bavi se istraživanjima u kojima je subjekt onkološki pacijent te primjenom rezultata u praksi pokušava unaprijediti sestrijsku skrb onkoloških pacijenta. Proučavanjem literature i usavršavanjem Modela kvalitete zdravstvenih ishoda razvila je teoriju sestrijske skrbi usmjerene na pacijenta. Opisani koncept sestrijske skrbi usmjerene na pacijenta i koncept zagovaranja putem poželjnih zdravstvenih ishoda predstavljaju temelje teorije. Spoznaje iz provedenih kvalitativnih istraživanja bolesnikove percepcije sestrijske skrbi usmjerene na pacijente pokazuju da medicinske sestre trebaju pružati pacijentu skrb prema načelima individualizacije. Trebaju uključiti pacijenta kao partnera pritom poštujući njegove potrebe, imati brižan pristup, osiguravati koordinaciju i kontinuitet sestrijske skrbi te pokazati brigu za pacijenta. Sestrijska aktivnost kao što je individualizacija sestrijske skrbi u ovom se istraživanju klasificira kao sestrijska skrb usmjerena na pacijenta i smatra se jednom od važnijih sestrijskih intervencija [4].

Neeksperimentalno longitudinalno istraživanje provedeno je da bi se dokazala povezanost između intervencija usmjerenih na pacijenta, karakteristika sustava, pacijentovih karakteristika i željenih zdravstvenih ishoda. U istraživanju su sudjelovala 173 hematološko-onkološka pacijenta i 49 medicinskih sestara. Intervencije se nisu razlikovale s obzirom na pacijentovu dob, spol, rasu, etničku pripadnost ili stupanj obrazovanja. Istraživanje opisuje 4 različite intervencije i 5 poželjnih zdravstvenih ishoda te njihovu međusobnu povezanost.

Cilj

Cilj je rada prikazati opis, analizu i evaluaciju teorije sestrijske skrbi usmjerene na onkološkog pacijenta autorice Laurel E. Radwin.

Metode

Za potrebe izrade ovog rada prikupljena je literatura pretraživanjem baza podataka (MedLine, Ebsco, Scopus i dr.), proučavanjem drugih opisa i analiza teorija te proučavanjem relevantne literature. Prilikom pretraživanja koristili smo se određenim ključnim riječima: sestrijska teorija (*eng. nursing theory*), sestrijska skrb usmjerena na pacijenta (*eng. patient-centered care*), neoplazma (*eng. neoplasm*) koje su dostupne u medicinskom rječniku MeSH.

Rezultati

Bilo je dostupno ukupno 29 članaka autorice Laurel E. Radwin od kojih 11 u cjelovitom obliku. Za izradu ovog rada

she got a four-year degree at Northeastern University and became a bachelor of science in nursing. She continued her education at Boston College where she completed her master's and doctoral degrees. The topic of her doctoral dissertation was "Knowing the Patient," and her doctoral studies were funded by the National Institute of Nursing Research. She is the winner of the award of the Agency for Health Research. She researched the quality of nursing care for oncology patients and interpersonal relationships in nursing interventions, positive disease outcomes, characteristics of the health care system, and patient characteristics. The research was conducted according to the Health Outcomes Quality Model.

For more than 15 years, the author Laurel E. Radwin has been engaged in research in which the subject is an oncology patient, and by applying the results in practice, she tries to improve the nursing care of oncology patients. By studying the literature and refining Health Outcomes Quality Model, she developed a theory of patient-centered nursing. The described concept of patient-centered nursing and the concept of advocacy through desirable health outcomes are the foundations of the theory. Findings from qualitative research on the patient's perception of patient-centered nursing show that nurses should provide patient-centered care according to the principles of individualization. They should include the patient as a partner while respecting his needs, have a caring approach, ensure the coordination and continuity of nursing care, and immediately show concern for the patient. Nursing activity such as individualization of nursing care is classified as nursing care patient-centered in this study and is considered one of the more important nursing interventions [4].

A non-experimental longitudinal study was conducted to demonstrate an association between patient-centered interventions, system characteristics, patient characteristics, and desired health outcomes. Participants were 173 hematology-oncology patients and 49 nurses. The interventions did not differ according to the patient's age, gender, race, ethnicity, or level of education. The whole research describes 4 different interventions and 5 desirable health outcomes and their interrelationship.

Aim

The aim of this paper is to present a description, analysis and evaluation of the theory of nursing care focused on the oncology patient by Laurel E. Radwin.

Methods

For the purposes of this paper, the literature was collected by searching databases (MedLine, Ebsco, Scopus, etc.), studying other descriptions and analysis of theories, and studying relevant literature. When searching, we used certain keywords: nursing theory, patient-centered care, neoplasm, which are available in the MeSH medical dictionary.

Results

A total of 29 articles by Laurel E. Radwin were available to us, 11 of which were in full form. To create this paper, au-

korištena su tri istraživačka članka za prikaz opisa i analizu teorije. Autorica je citirana 351 put, a njezina teorija 127 puta. Pregled njezina istraživačkog rada uključuje članke koji su usmjereni na individualizaciju sestrijskih intervencija, kao i sestrijsku skrb usmjerenu na pacijenta iako je tijekom posljednjih godina objavila i članke o ekonomiji u sestrijsstvu.

Opis i analiza teorije

S obzirom na važnost poznavanja teoretičarevog obrazovanja, iskustva i prostora djelovanja, vrijedi istaknuti da Laurel E. Radwin živi i djeluje u Sjedinjenim Američkim Državama. Budući da se već dugo bavi istraživanjem onkološke skrbi, njezina je teorija usmjerena upravo na onkološke bolesnike. Iako autorica opisuje sestrijsku skrb usmjerenu na onkološkog pacijenta, varijable koje su ispitivane u njezinom istraživanju vrlo su lako primjenjive na bilo koje pacijente. Osim toga, korištene su i određene standardizirane skale koje su omogućile uvid u problematiku onkološke sestrijske skrbi i omogućile prostor za implementaciju teorije u praksu. Teorija je razvijena početkom 21. stoljeća te je prilagođena današnjim potrebama zdravstvenog sustava.

Fenomen

Suradnja između liječnika i medicinske sestre, kontrola sestrijske prakse, zagovaranje pacijenta, sestrijska stručnost i vrijeme provedeno s pacijentom utječu na kvalitetu sestrijske skrbi.

Koncepti

Teorija se temelji na dvama konceptima – konceptu sestrijske skrbi usmjerene na pacijenta i konceptu poželjnih ishoda. Koncept sestrijske skrbi usmjerene na pacijenta podrazumijeva: odgovornost, individualnost, koordinaciju i iskustvo. U koncept poželjnih zdravstvenih ishoda ubrajaju se: povjerenje u medicinske sestre, osjećaj zadovoljstva, samopouzdanje, optimizam i duhovna moć [4].

Metaparadigme

Postoje dvije metaparadigme u ovoj teoriji, a to su osoba i sestrijska skrb. Osoba se u ovoj teoriji opisuje kao pacijent koji ima zahtjeve za individualiziranom sestrijskom skrbi bez obzira na spol, dob, rasu, etičku pripadnost i stupanj obrazovanja. Sestrijska se skrb može protumačiti kao provođenje sestrijskih intervencija usmjerenih na pacijenta.

Teorijski izvori

Ova je teorija srednjeg opsega i izvedena je iz literature te adaptiranog i prilagođenog Modela kvalitete zdravstvenih ishoda. Utemeljena je na induktivnom zaključivanju.

Evaluacija teorije

Jasnoća

Autorica Laurel E. Radwin jasno predstavlja teoriju koju je jednostavno opisati pomoću dijagrama. Iako je razumljiva i dosljedna, stoga i primjenjiva u praksi. Navedene ključne

thors used three research articles to present the description and analyze the theory. The L. E. Radwin was cited 351 times, and her theory 127 times. An overview of her research work includes articles that focus on the individualization of nursing interventions as well as patient-centered nursing care, although she has also published articles on economics in nursing in recent years.

Description and analysis of theory

Considering the importance of knowing the theorist's education, experience, and scope, it is worth pointing out that Laurel E. Radwin lives and works in the United States of America. Since she has been involved in oncology care research for a long time, her theory is focused specifically on oncology patients. Although the author describes nursing care focused on an oncology patient, the variables examined in her research are easily applicable to any patient. In addition, certain standardized scales were used that provided insight into the issues of oncology nursing care and provided space for the implementation of theory in practice. The theory was developed at the beginning of the 21st century and has been adapted to today's needs of the healthcare system.

Phenomenon

Collaboration between physician and nurse, control of nursing practice, patient advocacy, nursing expertise, and time spent with the patient affect the quality of nursing care.

Concepts

The theory is based on two concepts: the concept of patient-centered nursing and the concept of desirable outcomes. The concept of patient-centered nursing care includes: responsibility, individuality, coordination, and experience. The concept of desirable health outcomes includes: trust in nurses, a sense of satisfaction, self-concept, optimism, and spiritual power [4].

Metaparadigms

There are two metaparadigms in this theory, namely the person and nursing care. A person in this theory is described as a patient who has requirements for individualized nursing care regardless of gender, age, race, ethnicity, and level of education. Nursing care can be interpreted as the implementation of patient-centered nursing interventions.

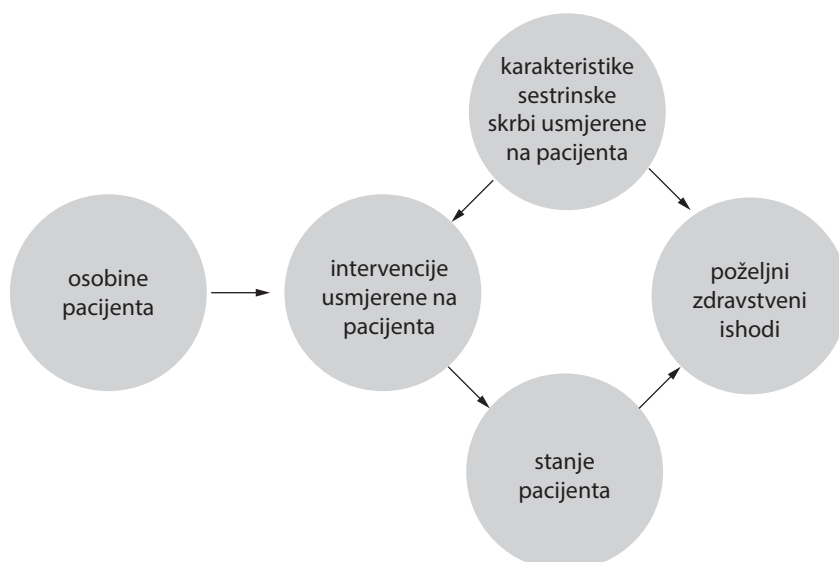
Theoretical sources

This theory is of medium scope and is derived from the literature and the adapted Health Outcomes Quality Model. It is based on inductive reasoning (Figure 1.).

Evaluation of theory

Clarity

Author Laurel E. Radwin presents a theory that is easy to describe using diagrams. It is easy to understand and consistent, therefore applicable in practice. The mentioned

SLIKA/FIGURE 1. Adaptirani Model kvalitete zdravstvenih ishoda [4] / Adapted model on the quality of health outcomes [4]

riječi predstavljaju okosnicu same teorije. Fenomene nije moguće rasporediti u samo jedan od koncepata već jedan fenomen vrijedi istovremeno za oba koncepta. Gledajući dijagram, lako je razumjeti osnovu cijele teorije.

Jednostavnost/složenost

Koncept sestrinske skrbi usmjerene na pacijenata i koncept poželjnih zdravstvenih ishoda jasno opisuju teoriju koja je prema sadržaju i opsegu jednostavna. Postojeća dva koncepta dovoljna su za predviđanje fenomena. Koncepti se međusobno preklapaju i nemoguće je izdvojiti važniji koncept zbog nemogućnosti razdvajanja usmjerenosti sestrinske skrbi na pacijenta i sestrinskog zagovaranja potreba i važnosti pacijenta.

Važnost/značaj

Ova je teorija značajna zbog rezultata istraživanja koji se temelje na njoj te su se pokazali primjenjivima i u praksi. Teorija utječe na kvalitetu sestrinske skrbi jer je ishod provođenja teorije veće zadovoljstvo pacijenata sestrinskim intervencijama. Primjenjiva je ne samo na onkološkim pacijentima već i na drugim odjelima. S obzirom na autoričino iskustvo rada u prosvjeti, ne iznenađuje primjenjivost ove teorije i u edukaciji sadašnjih i budućih zdravstvenih djelatnika u svrhu provođenja kvalitetnije sestrinske skrbi.

Adekvatnost

Teorija je adekvatna kako u području sestriinstva, tako i u sustavu obrazovanja. Prilikom primjene potrebno poštovati određene smjernice:

- individualizaciju u sestrinskoj skrbi;
- partnerski odnos s pacijentom;
- poštivanje pacijentovih potreba;
- brižan pristup;
- osiguravanje usmjerene i kontinuirane sestrinske skrbi [4].

keywords represent the background of the theory itself. It is not possible to classify the phenomena into only one of the concepts, but one phenomenon is valid simultaneously for both concepts. Looking at the diagram, it is easy to understand the basis of the whole theory.

Simplicity /complexity

The concept of patient-centered nursing care and the concept of desirable health outcomes clearly describe a theory that is simple in content and scope. The existing two concepts are sufficient to predict the phenomenon. The concepts overlap, and it is impossible to single out a more important concept due to the impossibility of separating the focus of nursing care on the patient and the nursing advocacy of the patient's needs and importance.

Importance /significance

This theory is significant because the results of research based on this theory have been shown in the literature to be applicable in practice. The theory affects the quality of nursing care because the outcome of implementing this theory is greater patient satisfaction with nursing interventions. The theory is applicable in practice, not only in oncology patients but also in other departments, although there is room for results from practice in this area. As the author has experience in education, it is not surprising that this theory can be applied precisely in the education of current and future health professionals, and for the purpose of better quality of nursing care and its outcomes.

Adequacy

The theory is adequate both in the field of nursing and in the education system. It is not necessarily applicable only to oncology patients, but certain guidelines must be followed when using it:

- individualization in nursing care
- partnership with the patient

Ako se poštuju navedene smjernice, teorija je primjenjiva u bilo kojem okruženju bez obzira na pacijentovu dijagnozu.

Mogućnost testiranja

Za procjenu pacijentove percepcije sestrinske skrbi korišteni su opći podaci pacijenta i standardizirani upitnik *Oncology Patients' Perceptions of the Quality of Nursing Care Scale* (OPPQNCS) koji se koristi isključivo kod onkoloških pacijenata. Međutim, za procjenu percepcije medicinskih sestara korišteni su standardizirani upitnici za procjenu suradnje, komunikacije i kontrole u donošenju odluka koji su primjenjivi u bilo kojoj klinici ili na bilo kojem odjelu. Autorica navodi da i članovi obitelji trebaju procjenjivati sestrinsku skrb putem različitih upitnika [5]. Istraživački članak koji prikazuje primjenu ove teorije jasno opisuje sve statističke metode kojima su dobiveni rezultati.

Prihvatljivost

Postoji opisan primjer primjene ove teorije u praksi koji je proveden u jedinici za hematološko-onkološke pacijente urbanog akademskog medicinskog centra New England 2004. godine. Istraživanje je trajalo 18 mjeseci i sudjelovala su 222 ispitanika. Na temelju rezultata prihvaćena je hipoteza da su intervencije sestrinske skrbi usmjerene na pacijenta povezane s poželjnim zdravstvenim ishodima.

Rasprava

Sestrinska je skrb temelj sestrinske prakse. Teorija koja proučava intervencije usmjerene na pacijenta svoje korijene ima u holističkom pristupu. Pacijenti opisuju osam atributa visokokvalitetne sestrinske skrbi koji pridonose specifičnim atributima dvaju općih ishoda – osjećaju blagostanja i duhovne moći. Osjećaj blagostanja opisan je kao osjećaj ugođe i opuštenosti, a uključene komponente su povjerenje, optimizam i vjerodostojnost. Duhovna se moć odražava spremnošću, snagom i izdržljivošću u suočavanju sa svojom bolešću [5].

Autoričino istraživanje provedeno na osnovi iznesene teorije podupire Model kvalitete zdravstvenih ishoda. Željene su ishode prije postigli pacijenti na kojima su primijenjene intervencije usmjerene na njih same, a time se povećao i osjećaj zadovoljstva pacijenata i medicinskih sestara. Individualizacija i koordinacija sestrinske skrbi pozitivno su povezane s pacijentovim samopoimanjem. Isti su pacijenti imali više pouzdanja u medicinske sestre i dijelili su s njima povjerljive informacije s ciljem podržavanja efikasnog donošenja odluka. Individualizacija je u sestrinskoj skrbi rezultirala optimizmom kod pacijenata, a svi željeni zdravstveni ishodi poboljšavaju ukupnu kvalitetu pacijentova života. Aspekti njege kojima se stvara povjerenje između medicinske sestre i pacijenta uključuju sestrinsko iskustvo i odgovornost [4].

Procjena sestrinske skrbi najčešće se provodi i evaluira pomoću sestrinskih istraživanja koja obuhvaćaju percepciju o kvaliteti sestrinske skrbi ispitivane među pacijentima i medicinskim sestrama, izravnim sudionicima sestrinske skrbi.

- respect for the patient's needs
- careful approach
- providing targeted and continuous nursing care [4].

If these guidelines are followed, the theory is applicable in any setting regardless of the patient's diagnosis.

Possibility of testing

The general patient data as well as the standardized *Oncology Patients' Perceptions of the Quality of Nursing Care Scale* (OPPQNCS) used in oncology patients were used to assess the patient's perception of nursing care. However, standardized questionnaires were used to assess nurses' perceptions to assess collaboration, communication, and control in decision-making that are applicable in any clinic or department. The author states that the assessment of nursing care by family members through various questionnaires is also very important [6]. A research paper showing the application of this theory clearly describes all the statistical methods used to obtain the results.

Acceptability

There is a described example of the application of this theory in practice which was carried out in the Hematology-Oncology Patients Unit of the New England Urban Academic Medical Center in 2004. The study lasted 18 months and involved 222 respondents. Based on the results, the hypothesis that patient-centered nursing care interventions are associated with desirable health outcomes was accepted.

Discussion

Nursing care is the foundation of nursing practice. The theory that studies patient-centered interventions has its roots in a holistic approach.

Patients describe eight attributes of high-quality nursing care that contributes to the specific attributes of two general outcomes: a sense of well-being and spiritual power. A sense of well-being is described as a feeling of comfort and relaxation, and the components involved are trust, optimism, and credibility. Spiritual strength is reflected in readiness, strength and endurance in dealing with one's illness [5].

The author's research conducted on the basis of the presented theory supports the Health Outcomes Quality Model. Desired outcomes were achieved earlier by patients who had self-directed interventions applied, and thus the feeling of satisfaction of patients and nurses increased. Individualization and coordination of nursing care are positively related to the patient's self-concept. The same patients had more trust in nurses and shared confidential information with them in order to support efficient decision-making. Individualization in nursing care has resulted in optimism among patients, and all desired health outcomes improve the patient's overall quality of life. Aspects of care that create trust between nurse and patient include nursing experience and responsibility [4].

Istraživanja pokazuju da je i pacijentova obitelj skupina koja može procjenjivati i vrednovati sestrijsku skrb usmjerenu na pacijenta prema sljedećim kriterijima: kvaliteta komunikacije o pacijentu ili s pacijentom, kvaliteta skrbi za pacijenta uključujući upravljanje boli, psihosocijalnu i duhovnu podršku, percepciju prema kojoj su pacijentove želje poštivane, povjerenje u medicinske sestre i povjerenje u liječnike [6].

Analizom teorije sestrijske skrbi usmjerene na onkološkog pacijenta uočena je iznimna važnost zbog široke mogućnosti primjene u praksi bez obzira na dijagnozu pacijenata. Budući da se teorija već primjenjuje u praksi, preporučuje se daljnje istraživanje teorije u svrhu obogaćivanja i oplemenjivanja znanja u sestrijskoj znanosti [7].

Zaključak

Zbog čestog zanemarivanja pacijentovih potreba i usmjeravanja pažnje na druge aspekte koji nisu povezani sa sestrijskom skrbi, potrebno je prosvječavanje zdravstvenog osoblja te promicanje stavova i vrijednosti koji predstavljaju temelje sestrijsva. Teorija sestrijske skrbi usmjerene na pacijenta podržava holistički pristup pri čemu je najvažnija i najznačajnija individualizacija koja se postiže prilagodbom intervencija. Nadalje, izuzetno su bitne primjenjivost teorije u praksi i mogućnosti za daljnje istraživanje.

Nema sukoba interesa

The assessment of nursing care is most often conducted and evaluated by nursing research that includes the perception of the quality of nursing care examined among patients and nurses, direct participants in nursing care.

Research shows that the patient's family is also a group that can evaluate and evaluate patient-centered nursing care according to the following criteria: quality of communication about or with the patient, quality of patient care including pain management, psychosocial and spiritual support, perception that the patient's wishes were respected, trust in nurses and trust in doctors [6].

The analysis of the theory of nursing care focused on the oncology patient showed great importance due to the wide possibility of application in practice regardless of the patient's diagnosis. As the application of the theory already exists in practice, further research of the theory is recommended for the purpose of enriching knowledge in nursing science [8].

Conclusion

Due to the frequent neglect of the patient's needs and the focus on other aspects that are not related to nursing care, it is necessary to educate health staff and promote attitudes and values of the fundamental definitions of nursing. The theory of patient-centered nursing care supports a holistic approach, where the most important and significant is individualization, which is achieved by adjusting interventions. Furthermore, the applicability of the theory in practice and opportunities for further research are very important.

Authors declare no conflict of interest

Literatura / References

- [1] American Nurses Association. Nursing's social policy statement. 2. izd. Washington, DC: American Nurses Association; 2003.
- [2] Alligood MR, Tomey AM, ur. Nursing Theorists and Their Work. 6. izd. St. Louis: Mosby; 2006.
- [3] Meleis AI. Theoretical Nursing: Development and Progress. 5. izd. Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams&Wilkins; 2012.
- [4] Radwin LE, Howard JC, Gail W. Relationship Between Patient-Centered Cancer Nursing Interventions and Desired Health Outcomes in the Context of the Health Care System. *Research in Nursing&Health*. 2009; 32: 4–17.
- [5] Radwin LE. Oncology Patients' Perceptions of Quality Nursing Care. *Research in Nursing&Health*. 2000; 23: 179–190.
- [6] Radwin LE, Ananian L, Howard JC, Keeley A, Currier PF. Effects of a Patient/Family-Centered Practice Change on the Quality and Cost of Intensive Care: Research Protocol. *Journal of Advanced Nursing*. 2010; 67 (1): 215–224.
- [7] Butts JB, Rich KL, i sur. *Philosophies and Theories for Advanced Nursing Practice*. Sudbury: Jones & Barlett Learning; 2011.